

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 453 ב"ד ערש"ק פ"ר שמיני (סדרין) כ"ד ניסן תשע"ג

פצוצים יקרים

ייהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל (ט, א) שואלים העולם למה היה צריך לקרוא לאהרן ולבניו הלא שם נמצא, שם היו כל שמונת ימי המלוואים. ועוד אם קרא לאהרן ולבניו כדי למלא את ידיהם בעבודת הקודש של הכהונה לאיזה ממרה קרא לזקני ישראל? אפשר לומר שרואים בזה גודל הענוה של משה רבינו דהלא היה מקום למשה להתבייש בזה שהוא נאמן ביתו של הקב"ה ובכל זאת את ההשראה על הכהונה הקב"ה נותן לאחיו. משה רבינו אינו כן קרא משה לזקני ישראל להיות נוכחים בשעה שממנים את אהרן לכהונה הגדולה.

ייהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל (ט, א) אמר רבי עקיבא נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפים כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ מוקניהם. (ויק"ד יא)

ייהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולזקני ישראל ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה וגו' (ט, א) יש לדקדק מה בא ענין זה בתורה מה דהוי, ונראה לי שהוא מוסר לכל אדם. כל הנקרא בתואר אדם בעבודת ה' ובתורתו, שיש לחוש פן יתנאה לומר כי כמוני עוסק בתורה ובעבודת ה', נקי מכל חטא של בני עולם המשוטטים בחוצות. שאינו ניצול מהסתכלות נשים וספורי לשון הרע וליצנות וכיוצ"ב, לזה באה התורה להעירו שלא נמלט גם המתבודד מחטא העגל, עכ"פ כדי שלא יהיה לו מקום להתנאות שהוא שורש לכל החטאים והעונות...

שעיר עזים לחטאת (ט, ג) איתא בתורת כהנים ששעיר העזים באים לכפר על חטא מכירת יוסף ששחמו אז שעיר עזים, המשכן נועד לאחד את עם ישראל כמו שפירשו והבריה התכון בתוך הקרשים מברית מן הקצה אל הקצה (שמות כו) וא"כ עכשיו הזמן לכפר על הפירוד הקודם שהיה בין השבטים. (אונים לתורה) וכפר בעדך ובעד העם (ט, ו) שתחשוב לא רק על כפרת (טובת עצמך) אלא גם על כפרת העם (טובת העם) כפי שאמרו חז"ל (ברכות כט) לעולם ישתף אדם עצמו עם הצבור שיכלול את עצמו עם הרבים. (בית אשר)

ויקרב כל העדה ויעמדו לפני ה' ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא עליכם כבוד ה' (ט, ה) הפסוקים הללו אומרים דרשנו, כי לא נאמר מה צוה ה' ומה יעשו, אלא כיון שראה משה קירוב לבבות בקרב בני ישראל כמש"כ ויקרבו כל העדה כולם יחד כאחד ובגין כך שרתה עליהם שכינה ויעמדו לפני ה', אמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, הלואי שתמימות זה יהיה כל הימים שתהיו שרויים באהבה אחוה וכו' וממילא וירא עליכם כבוד ה' בכל העתים והזמנים.

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה חטאתך ואת עולתך (ט, ז) פרש"י שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת. איתא במדרש (מבא בספר הדר זקנים לבעלי התוספות) שנראה לאהרן דמות העגל על גבי המזבח ולכך נתיירא. רצונם לומר לפי שהיה אהרן זוכר תמיד מעשה העגל כמו שדוד המלך ע"ה אומר וחטאתי נגדי תמיד (תהלים נא) לכן נראה לאהרן דמות העגל. אמר לו משה בשביל שאתה בוש תמיד מעבירה שבידך לכך נבחרת...

וידום אהרן (י, ג) למה נאמר לשון זה וידום? אלא הפך את עצמו להיות כאבן בלי שום טרוניא, כי הצדיק מעשה ה', שאם פוגעים בחי' צועק, ואם פוגעים בצומח מתקלקל, אבל בדומם לא נשאר שום סימן. (רמ"א מאוסטרוכצה)

ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים (י, ז) ה' גזר עליהם בהקמת המשכן לנהוג אבילות. כיון שבהם בא לכפר על עון העגל שנעשה בשמחה בשחוק ובהוללות.

ואחינו כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה' (י, י) אהרן קבל את הנעשה בדומיה אבל בית ישראל קבלו אותה בבכיה. כי אדם צריך לקבל יסורים באהבה. במה דברים אמורים ביסורים שלו ולא ביסורי חבירו... אהרן כאבא מקבל יסוריו באהבה, אבל בני ישראל בכו ונצטערו על צערו הגדול. (דברי שאל)

המשק שיחת הרא"ש ז"ע"א תשעה באב תש"א ה'אב ל'תש"ס ע"א.א.

- ג -

שאינו כלום, עפר מן האדמה, הוא נותן את החיות - ויפח באפיו נשמת חיים. נמצא שהמקום שבו יכול האדם להשיג את המציאות שיש בורא ומנהיג הוא כאשר יחזיר את עצמו לבחינה של גולם, עפר מן האדמה, ואז, בכל פעולה שהוא פועל, ובכל תפילה שהוא מתפלל, הוא משיג שיש מציאות של רוח חיים שמקיימת ומפעילה אותו. כי כאשר יכיר שהוא גולם שאין לו יכולת לכלום, מי הוא איפה הפועל ועושה ומדבר, הלא הוא הרוח חיים שמחיה אותו. ולשם כך נברא האדם בבחינת גולם ולא בבחינת רוח חיים, כדי שמתוך הגולם שהוא יכיר את מציאות הרוח חיים שמחיה אותו. כי אם היה נברא בבחינת רוח חיים איך ישיג שיש מציאות שמקיימת אותו. וזו היא התכלית שלשמה נברא האדם בעולמו - לחזור לבחינת גולם.

הרבש"ע דורש מאתנו שכל אחד יבטל את עצמו עד שיגיע לבחינת גולם כמו שנברא בששת ימי בראשית, וכשהוא במצב של גולם ישיג ויכיר את מציאות הרוח חיים שמחיה אותו. ולמטרה זו הוא מוליך אותנו בדרך שתביא אותנו לתכלית הזו באמצעות כל מיני כשלונות וכאבים שהוא מזמן לנו, והוא מצפה מאתנו שנשאר חזקים ולא נשבר, ומכל המאורעות הללו נלמד להכיר שאנו בבחינת "גולם" כמו שהוא ברא אותנו, והוא הרוח חיים המקיימת ומפעילה אותנו. הרבש"ע רוצה מאתנו שבכל תנועה שאנו עושים נבחר בבחינת גולם, שנכיר שלא אנו עושים את הפעולה רק חיות הבורא המחיה

אולם בשביל זה עלינו לדעת מהי הדרך לדעת את ה' ולהגיע אליו. הרי הרבש"ע הוא למעלה מכל השגה, כפי שאנו אומרים בימים נוראים "וכל מאמינים שהוא לבדו הוא", הרבש"ע הוא יחיד לבדו ואין לנו בו כל השגה. אפילו משה רבינו שהגיע לשלימות וזכה לאחדות עם הבורא בשיא השלימות, שהבשר ודם הגיע להיות דומה לקב"ה בדרגה הכי גבוהה ששייך עד שהוא יכול לדבר עם הבורא פה אל פה, כאשר הוא הגיע לתכלית ההשגה וזכה להשיג את הבורא בשלימות אמר לו הקב"ה "כי לא יראני אדם וחי", כלומר, עד כאן בשר-ודם יכול להשיג ולא יותר, כי בשר ודם אינו יכול להשיג את המציאות של הקב"ה היות שקב"ה הוא אין סוף והבשר-ודם נברא עם גבול, ולכן אין ביכולת בשר-ודם להשיג את הרבש"ע. הדרך היחידה שאנו יכולים למצוא את את הרבש"ע היא, ע"י שנגיע לשלימות של אין-סוף כמו שהוא אין-סוף.

והנה במתן תורה נפתחו כל הרקיעים וכל התהומות וראו כל העם שבכל הבריאה אין עוד מלבדו, והפסוק "אין עוד מלבדו" הוא כפשוטו ממש. ובריאת העולם היתה באופן שהרבש"ע גילה את אורו בצמצום אחר צמצום והשתלשלות המדרגות עד שבעשרה מאמרות נברא העולם, וכשהגיע לבריאת האדם צבר הקב"ה עפר מן האדמה מארבע כנפות הארץ ויצר מזה גולם, ויפח באפיו נשמת חיים. וזו היא נקודת ההתגלות של הבורא אל הברואים, שבתוך הגולם

מציאותו. אי אפשר לראות את הרבש"ע, ולא לשמוע אותו, ואף לא להבין אותו, רק להיוכח בקיום מציאותו באמצעות הסיבות שהוא מנהיג אותנו. ובדרך הזו שהוא מוליך אותנו יכול כל אחד להגיע לתכלית ההשגה כפי ערכו, כמו שמשך רבינו הגיע לתכלית השגת הבורא "פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות", שהיא בחינת "כי לא יראני האדם וחי" - המדריגה הגבוהה ביותר שבשר ודם יכול להשיג, כי באמצעות השלימות של הסיבות שדי' הוליד אותנו הוא הגיע לבחינת "ונחנו מה", אין, בחינת גולם, ומכח זה זכה להשיג את הבורא בבחינת "פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות".

לכן אנו מונחים בגלות זה כמעט אלפיים שנה, ודור אחר דור מצטרפים, כדי שלא נשכח את החורבנות של בית ראשון ובית שני ואת כל מה שעובר עלינו בגלות, אולי נתעורר להתאחד באופן שיביא אותנו לדביקות. כי באופן טבעי כל זמן שאין איזה אינטרס לקבל משהו מהשני אי אפשר להתחבר איתו וגם לא לדבר איתו, האש של הטבע בוערת ומביאה לפירוד לבבות, רק היסורים גורמים שאחד יחפש את השני מתוך מחשבה שבאמצעותו יוכל אולי להפיג את כאב לבבו, או להשיג אצלו איזה טובת-הנאה אחרת שרוצה להפיק ממנו והיא גורמת להם להפגש, אולם חברות כזו אינה יכולה להביא לאהבה שאינה תלויה בדבר, ולא יכולה להביא אותנו אל התכלית שבעבורה נבראנו.

אותנו, כמו שדוד המלך ע"ה אמר "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך", ר"ל מזה שאני חי ניכר שה' הוא המחיה אותי. וכאשר אנו עושים פעולה, או תפילה, או עבודת השם, או שעוזרים אחד לשני, באותה שעה צריך המוח להיות דבוק ברוח החיים המפעיל אותנו, שהוא הפועל-ישועות והוא עושה את כל הפעולות שבעולם, כי אנו לא יותר מאשר גולם והוא הרוח חיים שמחיה את הגולם ומפעיל אותו. וכל הסיבות המתגלגלות עלינו מובילים אותנו לתכלית זו, שנגיע לאותה מדריגה שהרבש"ע ברא את האדם - גולם, ונגיע לבחינה שאמר דוד המלך ע"ה "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי", ומכל פעולה שנעשה נגיע לדביקות לבורא העולמים. כי מתוך שנבין את מהותנו נדע שאיך גולם יכול לעשות פעולה, בע"כ מוכרחים להאמין שיש סיבה עליונה - הרוח חיים שנכנסה בנו - שהיא מסובבת את הפעולה שלנו. ורק כאשר אנו זוכים להשיג את בחינת גולם שלנו אנו יכולים להיוכח בקיומה של המציאות הזו, כאשר כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך.

- ד -

ובגלל זה אנו נמצאים היום בגלות, בגלל שאנו ירדנו לשפל המדריגה התחתונה ושכחנו שאת הרבש"ע אנו צריכים לחפש בנו עצמנו ולא במקום אחר, ואנו צריכים להשיג את מציאותו באמצעות הכוח שלו שמפעיל אותנו והסיבות שהוא מסובב עבורנו ע"י שנחיה בבחינת גולם כמו שהוא ברא אותנו, ואז בכל פעולה שנעשה נשיג את

הפסוק פנצצים יקריים

יין ושכר אל תשת (י' ט') דרך העולם להתגבר על תונה ואכלות בשתי אפשרויות, שתית היין והשכר כמש"כ (משלי לא, ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש, ואיתא בגמ' (כתובות ח) שהיו מכרים האכל ביין. האפשרות השניה בלמוד התורה כמש"כ פקודי ה' ישרים משמחי לב (ולכך האכל אסור בלמוד התורה בעיון) בני אהרן שלא נצטוו על האכלות למה נצטוו יין ושכר אל תשת הלא שתית היין יעזור להם להרגע, אלא שבני אהרן לא היו זקוקים לכך כי את הצער הפינו בלהורות את בני ישראל... (ע"פ החתם סופר) ולזהורות את בני ישראל את כל החקים וכו' (י' יא) פרש"י למד שאסור שיכור בהוראה. מכאן שהמורה הוראה צריך להיות זהיר איך להוציא ההוראה מפיו. מסופר על רבה של ירושלים הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל שלא היה מוציא מפיו המילה "טרף". וכשהיה צריך לפסוק טרף היה אומר תמכרנו לגוי והמבין הבין. מאידך כשהיה פוסק "כשר" היה אומר מילה זו בהתפעלות כשר כשר ב' פעמים. (מאורה של תורה) ארבעים ותשע ימי הספירה חלוקה לשבע מדות שכל אחד כלולה משבע מחסד שבחסד מלכות שבמלכות. בעבודת הנפש חסד הוא ענין אהבה ונתינה. גבורה יראה וצמצום, תפארת רחמים ומיוזג נצח להוציא רצון הנתינה, הוד הכנעה והוראה (תמימות ורצינות) יסוד התקשרות אמיתי למשפיע, מלכות קבלת ההשפעה והנהגת השפלות. סדר העבודה במדות לימי הספירה (ע"פ הרמח"ל) שבוע אחד תיקון הגאווה, השני אהבה וחסד, השלישי זריזות ושמחה, הרביעי תורה לשמה וקבלת יסורים באהבה, החמישי אמונה ותמימות, הששי קדושה ודבקות בורא מתוך שמחה, השביעי לשמור ולחזק כל מה שקנו בשבועות הקודמים - והכנה לשבועות. (אוסרי לגפן)

שהשמחה במעונם

הר"ר מרדכי קורנפלד ומשפ' להולדת הנכדים ולאירוס' הבן
הר"ר מאיר קורנפלד ומשפ' להולדת הבן
הר"ר שמעון ברזסקי ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר צבי קורנפלד ומשפ' להולדת הבן
הר"ר צבי ראנד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר חיים רובינפלד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר אברהם ראנד ומשפ' להולדת הבן
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר אליהו אלישיב ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יצחק שוקרון ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר יהודה לייב פרוש ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר חיים גולדרינג ומשפ' לאירוס' הנכדה
הר"ר יצחק גולדרינג ומשפ' לאירוס' הבת
הבה"ח יעקב קורנפלד לאירוסיו

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 ☎

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת

נלב"ע כ"ח ניסן
מרת חיה רבקה דבורה ב"ר אהרן ע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע